

Bildande av Fälareds naturreservat i Kungsbacka kommun.

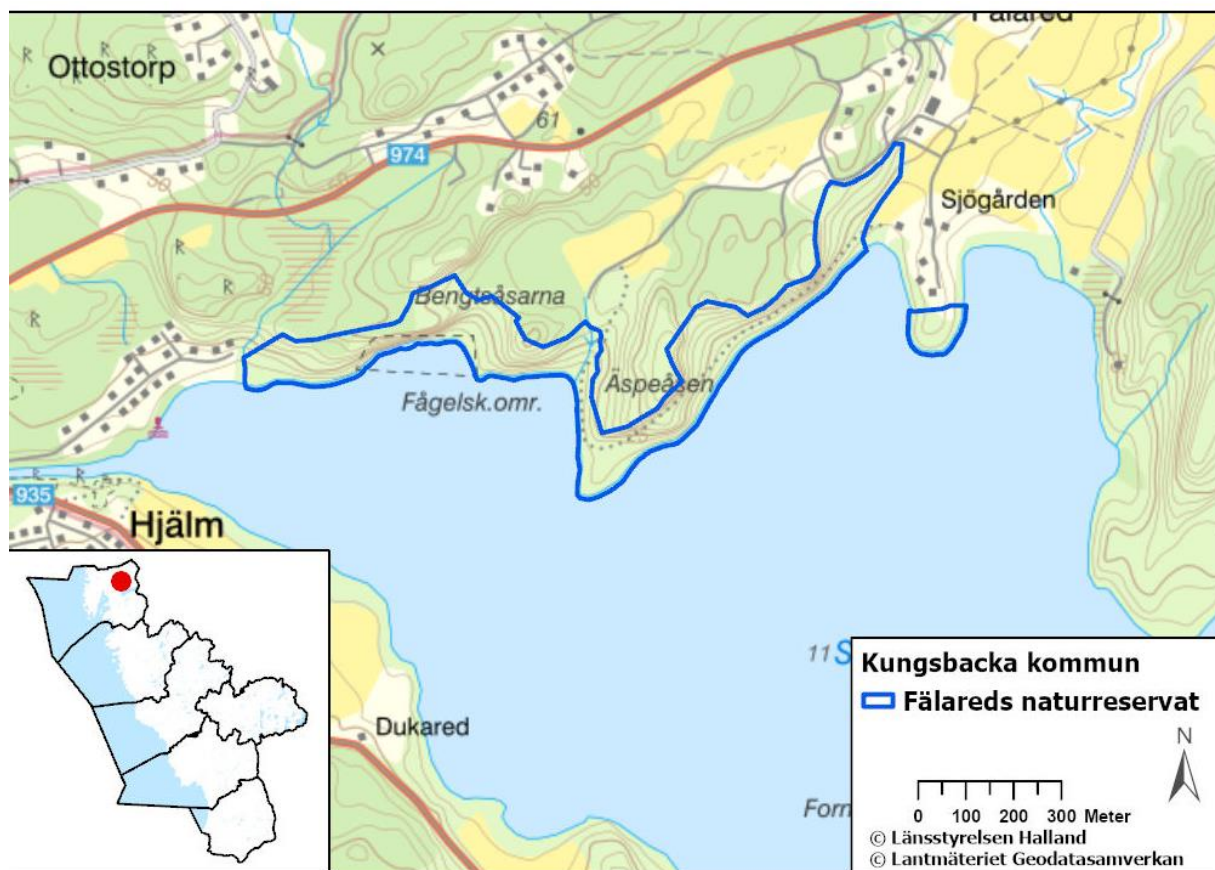

Fig.1. Naturreservatet är markerat med blå helstreckad linje. Den röda cirkeln anger Fälareds naturreservats ungefärliga läge.

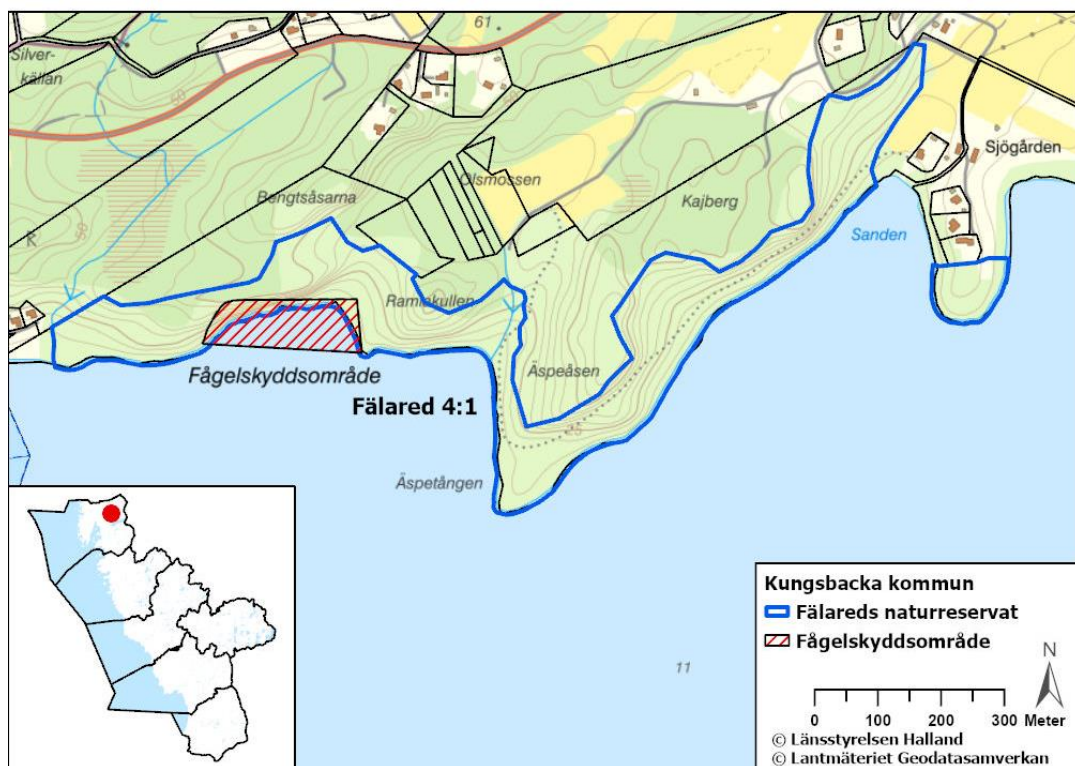

Fig. 2. Naturreservatet är markerat med en blå helstreckad linje. Fågelskyddsområdet är markerat med rödrastrerad yta.

Beslut

Länsstyrelsen i Hallands län beslutar med stöd av 7 kap. 4 § miljöbalken (MB) att förklara det område som avgränsas av blå heldragen linje på ovanstående karta som naturreservat, med syfte, skäl och föreskrifter enligt nedan.

Reservatets gränser ska märkas ut i fält och dess namn ska vara Fälareds naturreservat.

I enlighet med 3 § förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. fastställer Länsstyrelsen bifogad skötselplan (bilaga 1).

Med stöd av 7 kap. 7 § första stycket miljöbalken, upphäver Länsstyrelsen sitt beslut från den 11 februari 1970 (Dnr. III R13 28 69) i den del som avser förordnande om landskapsbildskydd enligt 19 § naturvårdslagen, men bara den del som motsvarar det nya naturreservatets yta. Upphävandet gäller först när detta beslut vinner laga kraft.

Beslutet riktar sig till var och en, fastighetsägare och innehavare av särskild rätt, vars rättigheter att använda mark- och vattenområden berörs inom reservatsområdet.

Syftet med naturreservatet

Syftet med naturreservatet är att vårda, bevara, återställa och nyskapa värdefulla naturmiljöer samt att skydda, återställa och nyskapa livsmiljöer för skyddsvärda arter. Ädellövskogar, lövsumpskogar och en naturlig hydrologi ska gynnas i naturreservatet. Naturreservatets skogar ska bevara och utveckla strukturer och funktioner som är viktiga för den biologiska mångfalden, såsom hög, kontinuerlig tillgång av död ved i olika nedbrytningsstadier, gamla eller senvuxna träd samt olikåldrighet i trädskiktet. Skogsmiljöer ska bevaras och utvecklas både genom intern dynamik och genom naturvårdande skötselinsatser. Naturreservatet ska vara tillgängligt för rekreation och friluftsliv i den mån biologiska värden inte hotas.

Syftet skall nås genom att:

- land- och vattenmiljöerna skyddas mot exploatering och produktionssskogsbruk,
- ädellöv- och sumpskogar sköts med naturvårdsinriktade åtgärder för att på sikt utvecklas mot ett naturskogsliknande tillstånd med en naturlig intern dynamik och kontinuerligt stort innehåll av gamla träd och död ved,
- gran, lärk och rödek avvecklas och röjs fortlöpande,
- för att skydda berg- och skogsek och andra lövträd som lönn, lind, ask och alm ska röjning och ringbarkning av bok, rödek och sykomorlönn utföras fortlöpande,
- ekar bevaras och sköts så att förekomsten av gamla ekar i området kan säkras på lång sikt,
- solitära ädellövträd som drabbas av igenväxning friställs,
- sådd och plantering av ädellövträd samt användande av hägn mot viltbete kan genomföras för att höja naturvärden och stärka föryngringen,
- främmande arter bekämpas om de hotar naturvärdena i reservatet,
- information om områdets naturvärden tillgängliggörs och anläggningar för friluftslivet iordningsställs och underhålls,
- bevara och utveckla de djur-, växt- och svampvärden som finns inom området,
- nödvändiga åtgärder utvärderas och vidtas för att bevara och stärka livsmiljöer för fridlysta eller rödlistade arter,
- nya kunskaper om hotade och hänsynskrävande arter och naturtyper beaktas i skötseln av reservatet.

Skälen för beslutet

Området utgörs till stor del av ädellövskog, främst ek och bok, med naturvärden på beståndsnivå. Fälared ingår i Stensjöns landskapsbildskydd och ligger inom värdestrakt för ädellövskog - Lygnernområdet, som hyser mycket höga värden knutna till ekskogar.

Naturvärdena kan skadas av skogsbruksåtgärder som avverkning och gallring, av fysisk exploatering, av förändrad hydrologi samt av konkurrens från gran och för området främmande arter.

De viktigaste åtgärderna för att bevara naturvärdena är att skydda området mot produktionsskogsbruk samt att hålla efter gran, lärk, rödek och sykomorlönn.

Riksintresse enligt 3 kap. 6 § miljöbalken friluftsliv: Området ligger inom riksintresse för friluftslivet, Lygnern-Rolfsån.

Skyddet är även ett led i att uppnå miljömålen ”Ett rikt växt- och djurliv” och ”Levande skogar” och har även betydelse för arbetet med grön infrastruktur i landskapet.

Länsstyrelsen får upphäva beslut som den har meddelat enligt 7 kap. 7 § första stycket miljöbalken om det finns synnerliga skäl. Länsstyrelsen gör bedömningen att det föreligger synnerliga skäl för att upphäva det tidigare beslutet om landskapsbildskydd (dnr III R13 28 69) i den del som motsvarar naturreservatets yta. Upphävandet kompenseras genom att ett naturreservat är ett starkare skydd som har ett tydligt syfte med föreskrifter som är nödvändiga för bevarandet av området. Vidare gör Länsstyrelsen bedömningen att ett beslut om naturreservat inte försvårar allmänhetens nyttjande av området i någon större utsträckning. Upphävandet gäller först när detta beslut vinner laga kraft.

Föreskrifter

A. Med stöd av 7 kap. 5 § miljöbalken, om inskränkningar i rätten att använda mark- och vattenområden inom reservat, är det utöver vad som annars gäller förbjudet att inom området:

1. uppföra byggnad, anordning eller anläggning,
2. uppföra mast eller antenn samt anlägga luft- eller markledning,
3. anlägga väg,
4. borra, spränga, schakta, gräva, markbearbeta eller bedriva täkt,
5. dika, dämna, dikesrensa eller utföra annan åtgärd som kan påverka områdets hydrologi. Med Länsstyrelsens tillstånd är det dock tillåtet att underhålla dike enligt bestämmelserna i 11 kap. 17 § miljöbalken under förutsättning att diket

2025-09-03

511-4033-2024

- är lagligt anlagt,
6. anordna upplag, tippa eller fylla ut,
 7. kalka, gödsla eller sprida bekämpningsmedel,
 8. avverka, gallra, röja, föryngra skog eller på annat sätt påverka vegetationen,
 9. ta bort eller upparbeta dött träd, vindfälle eller döda grövre grenar,
 10. framföra motordrivna fordon,
 11. ha båt upplagd på stranden, ankrad eller förtöjd mer än två dygn,

Dessutom är det förbjudet att utan Länsstyrelsens tillstånd:

12. sätta upp tavla, affisch, skylt eller göra inskrift,
13. anordna lägerverksamhet, tävlingar eller andra arrangemang,
14. uppföra jaktorn,
15. utfodra vilt och använda åtel,
16. inplantera för området främmande arter samt att
17. utföra undersökningar som innebär markering, insamling, fångst eller annan påverkan på naturmiljön. Detta krav om tillstånd gäller dock inte vid insamling och dödande av ryggradslösa djur om insamlingen krävs för att en säker artbestämning ska kunna ske, den görs manuellt genom plockning, håvning eller motsvarande (alltså ej med fällor) och den görs utan att bark, ved eller andra substrat skadas.

Ovanstående föreskrifter ska inte utgöra hinder för:

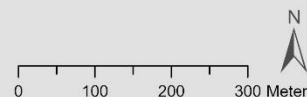
- a) förvaltaren av naturreservatet, eller den som förvaltaren uppdrar åt, att vidta de åtgärder som behövs för att tillgodose syftet med naturreservatet och som framgår av föreskrifterna B 1-7,
- b) underhåll av den stig som markerats på karta 1 under förutsättning att:
 - inget material tillförs området som kan innehålla för området främmande arter eller förorenade ämnen,
 - överskottsmassor och överblivet material forslas ut ur naturreservatet,
- c) akuta reparationsåtgärder på ledningar. Undantaget omfattar inte förebyggande röjning av ledningsgator, planerat byte, flytt av ledningar eller andra åtgärder som kan planeras. Vid åtgärderna ska skador på mark, stigar, stängsel och friluftsanordningar undvikas, men om de uppstår ska de återställas så fort som möjligt,
- d) underhåll av ledningar inklusive ledningsgator under förutsättning att:
 - markskador minimeras och eventuellt uppkomna skador repareras,
 - inget material tillförs området som kan innehålla för området främmande arter eller förorenade ämnen,
 - överskottsmassor och överblivet material forslas ut ur naturreservatet,
 - åtgärder genomförs under perioden 1 september – 31 mars (såvida åtgärden inte är akut),
 - en, hassel, nypon, slån, apel och hagtorn ska sparas om de inte utgör hinder för elsäkerheten eller ledningsunderhåll,

- framkomlighet på stigar inte har försämrats när arbetet avslutats,
- e) jakträttsinnehavare att använda motordrivet fordon för uttransport av älg, hjort, rådjur och vildsvin i enlighet med terrängkörningsbestämmelserna, dock inte körning på fuktig mark eller inom 20 meter från vattendrag,
- f) snitsling och skyltning vid jakt under förutsättning att dessa avlägsnas senast ett dygn efter avslutad jakt,
- g) jakt på skadat vilt och eftersök av skadat vilt,
- h) markägaren att använda motordrivet fordon på den stig som markerats i karta 1 i syfte att utföra skogsvårdsåtgärder utanför naturreservatet, under förutsättning att eventuella markskador återställs.

Karta 1. Hänvisning till undantag från A-föreskrifter
Fälareds naturreservat, Kungsbacka kommun

- Stig som berörs av undantag b) & h)
- Fälareds naturreservat

2025-09-03

511-4033-2024

B. För att tillgodose syftet med reservatet förpliktigas med stöd av 7 kap. 6 § miljöbalken ägare och innehavare av särskild rätt till fastigheten att tåla åtgärder inom området enligt följande:

1. utmärkning av naturreservatets gräns, enligt Naturvårdsverkets anvisningar,
2. anläggning och underhåll av friluftsanordningar, exempelvis markerade stigar, eldstad och informationsskyltar,
3. naturvårdande skötsel av skog
 - a. fällning, röjning, ringbarkning av all gran, lärk och rödek,
 - b. fällning, röjning, ringbarkning av bok och sykomorlönn när de riskerar att hota ekvärden,
 - c. veteranisering¹, skapande av högstubbar, lågor och hålträd,
 - d. sådd och plantering av ek, alm, ask, lind och skogslönn och användande av stängsel och hägn som skydd för plantor.
4. uppläggning av död ved i faunadepåer, samt anläggning av mulmholkar, ekoxekomposter och liknande konstruktioner för att gynna skyddsvärda arter,
5. bekämpning av främmande arter,
6. utsättning av hotade arter där utsättningar krävs för att stärka artens möjlighet till långsiktig överlevnad i länet samt,
7. undersökningar och dokumentation av friluftsliv, mark, vatten samt växt-, svamp- och djurliv.

C. Ordningsföreskrifter om rätten att färdas och vistas inom naturreservat samt om ordningen i övrigt inom naturreservat (7 kap. 30 § miljöbalken och 22 § förordningen [1998:1252] om områdesskydd enligt miljöbalken m.m.).

Inom naturreservatet är det förbjudet att:

1. skada levande eller döda träd, buskar och grenar,
2. skada, plocka eller samla in mossor, lavar eller svampar annat än enstaka exemplar. Dock är det tillåtet att plocka matsvamp,
3. elda annat än på anvisad plats,
4. sätta upp tavla, affisch, skylt, snitsel eller göra inskrift,
5. inplantera för området främmande arter,
6. ha båt upplagd på stranden, ankrad eller förtöjd mer än två dygn,
7. uppföra någon form av anläggning,

¹ Veteranisering: mekanisk åverkan eller bearbetning på träd för att påskynda åldrande och skapande av sådana trädstrukturer som främst uppträder på gamla träd.

2025-09-03

511-4033-2024

Dessutom är det förbjudet att utan Länsstyrelsens tillstånd:

8. anordna lägerverksamhet, tävlingar eller andra arrangemang,
9. använda fällor som dödar ryggradslösa djur samt att
10. utföra undersökningar som innebär markering, insamling, fångst eller annan påverkan på naturmiljön. Detta krav om tillstånd gäller dock inte vid insamling och dödande av ryggradslösa djur om insamlingen krävs för att en säker artbestämning ska kunna ske, den görs manuellt genom plockning, håvning eller motsvarande (alltså ej med fällor) och den görs utan att bark, ved eller andra substrat skadas.

Länsstyrelsen får enligt 7 kap. 7 § miljöbalken, om det finns särskilda skäl, lämna dispens från meddelade föreskrifter.

Upplysningar:

Om föreskrifterna

A-föreskrifterna gäller för åtgärder och verksamheter som genomförs med stöd av äganderätt eller andra juridiska rättigheter, t.ex. nyttjanderätt och servitut. I det fall en åtgärd som enligt lag enbart får utföras av en rättighetsinnehavare, utförs av en person som saknar rättighet, omfattas denna person av de förbud som meddelas i A-föreskrifterna. Således gäller A-föreskrifterna till exempel för alla personer som röjer sly eller avverkar i reservatet, eftersom en sådan åtgärd endast får utföras av rättighetsinnehavare (eller av annan efter medgivande från rättighetsinnehavare).

C-föreskrifterna gäller för allmänheten. Föreskrifterna riktar sig även till markägaren och andra med särskild rätt till fastigheten då dessa utövar aktivitet som inte är knuten till dessa rättigheter.

Länsstyrelsen vill upplysa om att föreskrifterna enligt 7 kap. 30 § miljöbalken (C-föreskrifterna) träder i kraft den 4 oktober 2025 oavsett om beslutet överklagas.

Förbudet mot eldning avser eldning och grillning med fasta bränslen som ved, kol, kottar, gräs, ris. Skälet är att eldning med fasta bränslen utgör en brandfara, och att grenar, stammar, kottar etc. har betydelse för områdets djur, växter och svampar. Föreskriften gäller inte campingkök som drivs med gas eller flytande bränsle om dessa används på ett brandsäkert sätt.

2025-09-03

511-4033-2024

Övrigt

Den befintliga åtelplatsen som ligger utanför reservatet ska fortsättningsvis ligga utanför naturreservatets gräns.

Andra bestämmelser

Länsstyrelsen erinrar även om att andra lagar, förordningar och föreskrifter än reservatsföreskrifterna gäller för området. Av särskild betydelse för syftet med reservatet, eller som ett komplement till föreskrifterna är bland andra:

2 kap. 1, 6-8 §§ kulturmiljölagen (1988:950), fornlämningar

De fornlämningar som återfinns inom reservatet är skyddade enligt lag. Det är förbjudet att utan tillstånd rubba, ta bort, gräva ut, täcka över eller genom bebyggelse, plantering eller på annat sätt ändra eller skada en fornlämning. Riksantikvarieämbetet och Länsstyrelsen får vidta de åtgärder som behövs för att skydda, vårda och undersöka en fornlämning.

7 kap. 13-18h §§ miljöbalken, strandskyddsbestämmelser

Strandskyddsområde berör de delar av reservatet som ligger inom 200 meter från sjöar och vattendrag, vilket innebär hela reservatet. Strandskyddsbestämmelsernas syfte är att trygga förutsättningarna för allmänhetens friluftsliv samt att bevara goda livsvillkor på land och i vatten för djur- och växtlivet. Åtgärder som kan skada eller motverka syftet med strandskyddet är förbjudna.

7 kap. 11 § MB och 5 § förordning om områdesskydd enligt miljöbalken m.m., generellt biotopskydd

Vissa biotop typer i jordbrukslandskapet har ett generellt skydd mot åtgärder och verksamheter som kan skada naturmiljön. De aktuella biotop typerna är alléer, källor med omgivande våtmarker, odlingsrösen, pilevallar, småvatten och våtmarker, stenmurar och åkerholmar.

11 kap. miljöbalken, vattenverksamhet, samt lagen (1998:812) med särskilda bestämmelser om vattenverksamhet.

Med vattenverksamhet avses bland annat uppförande, ändring, lagning och utrivning av dammar, bortledning av vatten från eller grävning och rensning av vattenområden samt andra åtgärder i vattenområden om åtgärden syftar till att förändra vattnets djup eller läge. Även åtgärder som utförs för att avvattna mark eller som utförs för att sänka eller tappa ur ett vattenområde eller skydda mot vatten, när syftet med åtgärden är att varaktigt öka en fastighets lämplighet för ett visst ändamål är att betrakta som vattenverksamhet (markavvattning).

2025-09-03

511-4033-2024

1 § terrängkörningslagen (1975:1313) och terrängkörningsförordningen (1978:594)

Körning i terräng med motordrivet fordon för annat ändamål än jordbruk eller skogsbruk är, med vissa undantag, förbjuden.

4-9 §§ artskyddsförordningen (2007:845), fridlysta arter

Många arter är fridlysta. Det innebär att djuren och växterna inte får skadas eller störas, och i många fall även att fortplantningsområden och viloplats är skyddade. Alla fåglar, groddjur, kräldjur, fladdermöss samt orkidéer är fridlysta, och dessutom ett urval av andra organismer. Flodpärlmussla är fredad enligt förordningen om fisket, vattenbruket och fiskerinäringen (SFS 1994:1716).

12 kap. 6 § miljöbalken

För verksamheter och åtgärder som kan ändra naturmiljön väsentligt krävs samråd med Länsstyrelsen, i de fall verksamheten eller åtgärden inte omfattas av tillståndsplikt eller anmälningsplikt enligt miljöbalken. Inom reservat kan t ex underhåll av ledningsgator eller vägar omfattas av samrådsplikt.

Artikel 7 i Europaparlamentets och Rådets Förordning (EU) nr 1143/2014 om förebyggande och hantering av introduktion och spridning av invasiva främmande arter:

Invasiva främmande arter av unionsbetydelse får inte avsiktligt tillåtas reproducera sig, växa eller odlas.

Hur man överklagar

Eventuellt överklagande skickas till halland@lansstyrelsen.se eller Länsstyrelsen, 301 86 Halmstad. Ange vilket beslut som överklagandet gäller, t.ex. genom att ange diarienumret. Skriv också vilken ändring som begärs.

För att överklagandet ska kunna prövas måste det komma in till Länsstyrelsen senast den **3 oktober 2025**. Om den som överklagar är en part som företräder det allmänna, ska överklagandet dock ha kommit in inom tre veckor från den dag då beslutet meddelades.

Länsstyrelsen skickar överklagandet vidare till Regeringen för prövning.

2025-09-03

511-4033-2024

Kungörelse av beslut

Detta beslut kommer att kungöras i ortstidning och i länets författningssamling enligt 27 § förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt MB m.m.

Beslutet hålls tillgängligt på Länsstyrelsen i Hallands län och Länsstyrelsens hemsida www.lansstyrelsen.se/halland.

Beskrivning av området

Fälared ligger alldeles intill Stensjön i Kungsbacka kommun. Området ingår i landskapsbildskyddet för Stensjön och beskrivs bland annat som ”*Stensjön med sitt klara, rena vatten och natursköna omgivning utgör ett synnerligen tilltalande inslag i landskapet*”. Landskapsbildskyddet bildades för att bevara det vackra landskapet med blockig terräng och lodytor, strändernas omväxlande karaktär, de vackra lövskogarna och det faktum att området var oexploaterat. Skyddet förbjuder bland annat att *utan Länsstyrelsens tillstånd, plantera eller så barrträd på mark som inte burit slutet barrskog på senare tid samt att avverka lövskog utöver normal beståndsvårdande röjning och gallring*. Man ser idag spår av att det gjorts beståndsvårdande röjning och gallring och att man låtit ny bok och ek komma upp. Historiska kartor visar att det finns en kontinuitet av ädellövträd i området. Väster om Sjögården finns det rikligt med gamla grova ekar som bekräftar den bilden och som också vittnar om ett tidigare öppnare landskap som betats. På grund av igenväxning är dessa idag i behov av frihuggning för att klara sig på lång sikt. Skogsstyrelsen har nyligen klassat området som naturvärdesobjekt med gamla träd, död ved, blockrik mark och signalarterna mussellav och guldlockmossa. Naturvärdesobjektet är 6 hektar stort. Allra längst i öster i området växer en fin krattekskog som klassats som nyckelbiotop. Inom hela området gäller 200 meter utökat strandskydd.

Skogen är omväxlande bevuxen med ek och bok med inslag av bland annat alm, ask, asp, björk, klibbal, lind och skogslönn. Enstaka hästkastanj förekommer också. En del gran och tall förekommer. Uppe på hjässorna av bergen där jordlagret är tunt är inslaget av tall och enbuskar relativt stort. I väster finns ett fuktigare parti med huvudsakligen klibbal och ask med rikligt inslag av död ved. Inslaget av stående och liggande död ved är på sina håll rikligt. I ett gallrat bestånd av medelålders bokar centralt i området växer det på flertalet stammar rikligt med signalarten mussellav vilket torde vara ett tecken på att lokalklimatet är gynnsamt för fler arter att etablera sig.

Det omgivande landskapet är rikt på nyckelbiotoper och naturvärdesobjekt och Fälared ingår i värdestrakt Lygnernområdet (ädellövskog), vilket gör området viktigt ur ett landskapsperspektiv.

2025-09-03

511-4033-2024

Närheten till det mycket värdefulla Rossared (naturvårdsavtal sedan 2021) bör också gynna etableringen av arter i området. I Rossared har det påträffats 46 rödlistade arter och 86 regionalt intressanta, vilket gör det till ett av norra Hallands mest värdefulla skogsområden bestående av främst ek- och bokskog. I slutningen och viken väster om Ramlakullen finns ett fågelskyddsområde med beträdnadsförbud delar av året (1 februari – 15 juli).

Mellan Äspeåsen och Ramlakullen rinner en bäck ut i en björksumpskog och på ett par ställen i området tränger rörligt markvatten fram.

Under åren har det bland annat planterats in lärk, rödek, silvergran och sykomorlön som har spridit sig i området.

Värdekärna

Värdekärnorna består av ädellövskog av ek och bok där eken dominerar. Ekskogen är varierad med grova vidkroniga gamla ekar på gammal betesmark och krattekskog på de lite magrare uddarna. Bokskogen återfinns i de lite rikare plåtåerna som skapas mellan bergen. Inslaget av död ved är rikligt och många senvuxna träd återfinns i de blockrika branterna. Skogen växer alldeles intill vattnet och innan bergen tar vid, vilket skapar ett bra mikroklimat för många mossor och lavar att etablera sig. Nyckelbiotopen och naturvärdesobjektet ingår naturligt i värdekärnan men även sumpskogen i väster och några bokbestånd bedöms ha sådana värden att de klassas som värdekärna.

Utvecklingsmark

Den utpekade utvecklingsmarken består till stor del av skogar med högre grad av påverkan från gallring och beståndsvårdande röjning än de omgivande skogarna. I dessa områden finns en del ädellöv med också en hel del asp, björk och klibbal.

Arronderingsmark

Gränsen är av arronderingsskäl lagd en liten bit ut i vattnet enligt Naturvårdsverkets riktlinjer. Syftet är inte att skydda vattnet.

Skötselriktning och friluftsliv

Områdets främsta mål är att bevara bok- och ekskog samt att bevara och utveckla naturvärden kopplade till ädellövskog. Även ask, alm, lind, skogslönn, tall, blommande träd och buskar gynnas i de områden där det är lämpligt. Gran, lärk, rödek och ädelgran röjs kontinuerligt samt andra främmande trädslag. Även bok kan röjas vid behov för att gynna eken och sykomorlön röjs eller ringbarkas om de hotar ekvärden. Genom den östra delen av området löper en stig som hålls öppen och som används primärt av lokalbefolkning. Stigen vänder upp vid Olsmossen och övergår sedan i en grusväg utanför objektet. Stigen bör hållas fri från igenväxning och nedfallna träd samt gynna en fin sikt mot sjön mellan träden

2025-09-03

511-4033-2024

där stigen går nära vattnet. Frihuggning av gamla grova ekar och tillförsel av död ved.

Uppgifter om reservatet

Namn	Fälareds naturreservat
Kommun	Kungsbacka
Reservatet bildades år	2025-09-03
Areal	17,6 hektar
Lägesbeskrivning	Ca 8 km öster om Kungsbacka
Mittkoordinater SWEREF 99 TM	E331523, N6376117
Naturgeografisk region	Region 21b. Västergötlands sprickdalsområde
Naturvårdsregister-ID	2065922
Fastigheter och marksamfälligheter	Fälared 4:1
Markägarkategori	Privat
Förvaltare	Länsstyrelsen
Natura 2000-område	Nej

Ärendets handläggning

Fälared kom in som en intresseanmälan av markägaren år 2021. År 2025 skrevs ett inträngsavtal mellan staten och markägaren.

Förslag till beslut och skötselplan har remitterats under våren 2025. Kungsbacka kommun välkomnar bildandet av naturreservatet. Kommunen vill särskilt framhålla vikten av att området tillgängliggörs för rekreation och friluftsliv på ett sätt som inte hotar de biologiska värdena. De önskar därför att Länsstyrelsen öppnar upp för möjligheten till en besöksparkering i reservatsförslaget. Länsstyrelsen uppskattar kommunens positiva inställning till det nya naturreservatet. En besöksparkering har inte varit aktuell då det saknas yta för detta inom reservatets gränser och det är inget som är förankrat med markägaren. Att anlägga en parkering utanför reservatets gränser behöver inte förankras i reservatsbeslutet och det är inget som Länsstyrelsen motsätter sig. Skanova meddelar att de har teleanläggningar inom området och önskar att så långt som möjligt behålla befintliga teleanläggningar i nuvarande läge. Länsstyrelsen

2025-09-03

511-4033-2024

motsätter sig inte Skanovas ledningar, de får finnas kvar i nuvarande form. Skogsstyrelsen har inga synpunkter på presenterat underlag och ställer sig positiv till att naturreservatet bildas. Ellevio och E.ON har inget att erinra. Sveriges geologiska undersökning (SGU) avstår från att yttra sig.

Länsstyrelsens bedömning

Val av område och skyddsform

Reservatet ligger inom värdestrakt för ädellövskog (Lygnernområdet) och utgörs till stor del av ädellövskog som är en prioriterad skogstyp enligt den nationella strategin för formellt skydd av skog. Ekskogarna inom reservatet bedöms ha naturvärden på beståndsnivå och området ligger dessutom inom 500 meter från tätort. Sammantaget gör detta att området är prioriterat för skydd enligt den nationella strategin för formellt skydd av skog (Naturvårdsverket och Skogsstyrelsen 2024).

Det som kan hota värdena är bl.a. avverkning, dikning och annan negativ förändring av hydrologin, plantering av främmande trädslag, konkurrens från gran, exploatering samt fragmentering av biotoperna. Även exploateringar utanför reservatets gränser kan i vissa fall vara negativa för natur- eller upplevelsevärden.

Då ett rationellt skogsbruk inte är förenligt med bevarandet av arterna i området behövs någon form av långsiktigt skydd. Området kräver en del skötsel- och restaureringsinsatser vilket medför att en skötselplan behövs. Vidare krävs ordningsföreskrifter för att bevara områdets värden. Naturreservat är därmed den lämpligaste skyddsformen.

Beslutet följer riktlinjer för prioritering av naturreservatsskydd, Sveriges internationella åtaganden om skydd av den biologiska mångfalden samt bidrar till att uppnå miljö kvalitetsmålen ”Levande skogar” och ”Ett rikt växt och djurliv”.

Länsstyrelsens bedömning är att området bör avsättas som naturreservat av ovan redovisade skäl med syfte att långsiktigt bevara biologisk mångfald, att vårda och bevara värdefulla naturmiljöer samt för att skydda och återställa värdefulla naturmiljöer för skyddsvärda arter samt att tillgodose områden för friluftslivet.

Beslutets förenlighet med riksintressen, planer och områdesbestämmelser

Fälared är angivet som riksintresse för friluftsliv (miljöbalken 3 kap.6 §), samt som område med särskilda hushållningsbestämmelser (miljöbalken 4 kap.). Reservatsbeslutet är förenligt med hushållningsbestämmelserna i 3 och 4 kap. miljöbalken.

Länsstyrelsen bedömer att detta beslut är förenligt med en från allmän synpunkt lämplig användning av mark- och vattenresurser samt med den för området gällande översiktsplanen.

Intresseprövning

Länsstyrelsen anser, vid en intresseprövning enligt 7 kap. 25 § miljöbalken, att avgränsningen av området, reservatets omfattning och föreskrifternas utformning i detta beslut innebär en rimlig balans mellan de värden som skall skyddas och det intrång detta innebär för enskilds rätt att använda mark och vatten.

Medverkande i beslutet

Detta beslut har fattats av landshövding Anders Thornberg. I handläggningen av ärendet medverkade naturvårdsdirektör Henrik Martinsson, antikvarie Jenny Nord och naturvårdshandläggare Sanna Persson. Den sistnämnda har varit föredragande.

Anders Thornberg

Sanna Persson

Detta beslut har godkänts digitalt och saknar därför namnunderskrifter.

Bilagor

Bilaga 1 Skötselplan

Så här hanterar vi dina personuppgifter

Information om hur vi hanterar dessa hittar du på www.lansstyrelsen.se/dataskydd.

A photograph of a lush green forest along a riverbank. The trees are dense and vibrant green, with some taller trees on the right side. The river is in the foreground, and the sky is overcast with grey clouds.

Skötselplan för Fälareds naturreservat

i Kungsbacka kommun

Titel: Fälareds naturreservat

Diarienummer: 511-4033-2024

Författare och fotograf: Sanna Persson

Kartor: © Länsstyrelsen Halland © Lantmäteriet Geodatasamverkan © Naturvårdsverket

Förord

Skötselplanen riktar sig främst till reservatets förvaltare och är utformad så att syftet med reservatet ska kunna uppnås. Reservatet är indelat i skötselområden, och i varje skötselområde beskrivs hur området ser ut idag, vilka kvaliteter man vill ha, och vilka åtgärder som kan behövas. Skötselplanen har en hög ambitionsnivå, men då förvaltarens resurser styrs av politiska beslut är det inte säkert att alla åtgärder kan genomföras. Till hjälp för förvaltaren har därför en prioritering av åtgärderna gjorts.

Innehållsförteckning

Förord.....	1
1. Syfte	3
2. Beskrivning av området.....	3
2.1 Markslag, naturtyper och arter.....	3
2.2 Historisk och nuvarande markanvändning samt naturförhållanden och landskapsbild	5
2.3 Beskrivning av bevarandevärden.....	5
2.4 Referenser	7
3. Skötsel av området	7
3.1. Generella riktlinjer.....	7
3.2 Skötselområden	8
4. Friluftsliv och turism	12
Beskrivning.....	12
Att ta sig hit	12
Mål.....	13
Åtgärder	13
5. Tillsyn, dokumentation och uppföljning	13
6. Sammanfattning och prioritering av planerade skötselåtgärder	13
7. Kartor	14
7.1 Översiktskarta.....	14
7.2 Skötselkartor	15
7.3 Naturtypskarta	18
7.4 Målnaturtypskarta.....	19
7.5 Naturtyper enligt Natura 2000.....	20
7.6 Naturvärden	21
7.7 Friluftsliv	22

1. Syfte

Syftet med naturreservatet är att vårda, bevara, återställa och nyskapa värdefulla naturmiljöer samt att skydda, återställa och nyskapa livsmiljöer för skyddsvärda arter. Ädellövskogar, lövsumpskogar och en naturlig hydrologi ska gynnas i naturreservatet. Naturreservatets skogar ska bevara och utveckla strukturer och funktioner som är viktiga för den biologiska mångfalden, såsom hög, kontinuerlig tillgång av död ved i olika nedbrytningsstadier, gamla eller senvuxna träd samt olikåldrighet i trädskiktet. Skogsmiljöer ska bevaras och utvecklas både genom intern dynamik och genom naturvårdande skötselinsatser. Naturreservatet ska vara tillgängligt för rekreation och friluftsliv i den mån biologiska värden inte hotas.

Syftet skall nås genom att:

- land- och vattenmiljöerna skyddas mot exploatering och produktionsskogsbruk,
- ädellöv- och sumpskogar sköts med naturvårdsinriktade åtgärder för att på sikt utvecklas mot ett naturskogsliknande tillstånd med en naturlig intern dynamik och kontinuerligt stort innehåll av gamla träd och död ved,
- gran, lärk och rödek avvecklas och röjs fortlöpande,
- för att skydda berg- och skogsek och andra lövträd som lönn, lind, ask och alm ska röjning och ringbarkning av bok, rödek och sykomorlönn utföras fortlöpande,
- ekar bevaras och sköts så att förekomsten av gamla ekar i området kan säkras på lång sikt,
- solitära ädellövträd som drabbas av igenväxning friställs,
- sådd och plantering av ädellövträd samt användande av hägn mot viltbete kan genomföras för att höja naturvärden och stärka förnygringen,
- främmande arter bekämpas om de hotar naturvärdena i reservatet,
- information om områdets naturvärden tillgängliggörs och anläggningar för friluftslivet iordningsställs och underhålls,
- bevara och utveckla de djur-, växt- och svampvärden som finns inom området,
- nödvändiga åtgärder utvärderas och vidtas för att bevara och stärka livsmiljöer för fridlysta eller rödlistade arter,
- nya kunskaper om hotade och hänsynskrävande arter och naturtyper beaktas i skötseln av reservatet.

2. Beskrivning av området

2.1 Markslag, naturtyper och arter

Indelning enligt marktäckedata

Nedan presenteras indelning i naturtyper och arealer av dessa enligt Naturvårdsverkets marktäckedata, som är en satellitbaserad naturtypskartering. Vissa kvalitetsförbättringar av arealerna har gjorts efter fältbesök.

Tabell 1. Arealen av olika naturtyper enligt marktäckedata.

Naturtyper (marktäckedata)	Total areal (hektar)
Ädellövskog	11,6
Triviallövskog med ädellövinslag	1,2
Triviallövskog	1,6
Lövblandad barrskog	1,15
Tallskog	1,6
Granskog	0,03
Övrig öppen mark med vegetation	0,24
Sjö och vattendrag	1,1
Totalt skogsmark	17,2
Totalt produktiv skogsmark	17,1
Totalt all mark	17,58

Naturtyper av Natura 2000-typ

Tabell 2. Natura 2000-naturtyper samt dess areal. Naturtypskoder inom parentes.

Natura 2000-naturtyp	Areal (hektar)
Näringsfattig bokskog (9110)	4
Näringsfattig ekskog (9190)	6,5

Rödlistade arter

Tabell 3. Rödlistade arter¹ samt signalarter².

Organismgrupp	Artnamn	Vetenskapligt namn	Hotkategori/annan fakta
Fåglar	Grönsångare	<i>Phylloscopus sibilatrix</i>	NT
Mossor	Guldlockmossa	<i>Homalothecium sericeum</i>	S
Mossor	Klippfrullania	<i>Frullania tamarisci</i>	S
Lavar	Mussellav	<i>Normandina pulchella</i>	S
Mossor	Trädporella	<i>Porella platyphylla</i>	S

¹ Rödlistade arter enligt artdatabankens rödlista 2020 placeras i olika hotkategorier beroende på risk för utdöende i vilt tillstånd inom olika tidsperspektiv.

² Naturvärdesindikatorer på objektsnivå, vilka inte är rödlistade men som är praktiskt användbara för att lokalisera och urskilja områden med höga naturvärden.

2.2 Historisk och nuvarande markanvändning samt naturförhållanden och landskapsbild

Fälared ligger vid Stensjöns nordvästra strand i Kungsbacka kommun. Landskapet kring Fälared är ganska varierat med en blandning av skog, åkrar och betesmarker och inte minst Stensjön som utgör reservatets södra gräns. Landskapet är ganska kuperat och öster om området höjer sig Rörsjöåsen ca 87 meter över havet. Området ingår i landskapsbildskyddet för Stensjön i vars beslut det står skrivet att ”*Stensjön med sitt klara, rena vatten och natursköna omgivningar utgör ett synnerligen tilltalande inslag i landskapet*”. Landskapsbildskyddet bildades för att bevara det vackra landskapet med blockig terräng och lodytor, strändernas omväxlande karaktär, de vackra lövskogarna och det faktum att området var oexploaterat. Skyddet förbjuder bland annat att *utan Länsstyrelsens tillstånd, plantera eller så barrträd på mark som inte burit slutet barrskog på senare tid samt att avverka lövskog utöver normal beståndsvårdande röjning och gallring*. Man ser idag spår av att det gjorts beståndsvårdande röjning och gallring och att man låtit ny bok och ek komma upp. Historiska kartor visar att det finns en kontinuitet av ädellövträd i området. Väster om Sjögården finns det rikligt med gamla grova ekar som bekräftar den bilden och som också vittnar om ett tidigare öppnare landskap som betats.

2.3 Beskrivning av bevarandevärden

Biologiska värden

Skogen är omväxlande bevuxen med ek och bok med ett relativt stort inslag av tall och björk. Här förekommer även alm, ask, lind, lönn, asp, klibbal och gran. Flera stora grova ekar finns i främst den östra delen av området. Skogsstyrelsen har nyligen klassat delar av området som ett naturvärdesobjekt med gamla träd, död ved och blockrik mark. Allra längst i öster på udden växer en fin krattekskog som klassats som nyckelbiotop. Signalarter som guldlockmossa, trädporella, klippfrullania och mussellav har noterats inom området men även andra arter som glansfläck och lundelm. Fågellivet är rikt med arter som gransångare, grönsångare (NT), kattuggla, svartmes, trädgårdssångare, stare (VU), morkulla, gårdsmyg, skogsduva, lövsångare, rödhake, gök, järnsparv, trädpiplärka, kungsfågel och större hackspett. I Stensjön förekommer även fåglar som storlom, skäggdopping, drillsnäppa (NT), forsärla, knipa och knölsvan.

Mussellav.

Det omgivande landskapet är rikt på nyckelbiotoper och naturvärdesobjekt och Fälared ingår i värde-trakt Lygnernområdet vilket gör området viktigt ur ett landskapsperspektiv.

Närheten till det mycket värdefulla området Rossared bör också gynna etableringen av arter i området. I Rossared har det påträffats 46 rödlistade arter och 86 andra värdefulla naturvårdsarter vilket gör det till ett av norra Hallands mest värdefulla skogsområden bestående av främst ek- och bokskog.

Geologiska värden

Fälared har en dramatisk topografi med branta bergväggar och brant sluttande väggar ner mot sjön. Terrängen är blockig och marken näringsfattig. Jordarterna består av berg, lerasilt och morän. Den högsta punkten i reservatet finns väster om Ramnakullen och ligger på ca 51 meter över havet.

Kulturhistoriska värden

Fälared nämns så tidigt som år 1367 och den närliggande Fjärås kyrka har funnits på samma plats som idag sedan 1100–1200-talet. Strax utanför reservatet i den nordvästra delen vid bäcken finns på historiska kartan (Laga skifteskartan Fjärås 189 (1853-55)) två kvarnplatser markerade. Alldeles öster om reservatsgränsen finns spår av åkermark, vilken är markerad på häradskartan så sent som på 1920-30-talet. I norra delen av reservatet, uppe på branten, gick förr en kyrkstig som användes för att ta sig till kyrkan när det inte gick att ta sig över sjön. I skriften "Vår bygd" från 1981 utgiven av Nordhallands hembygdsförening beskrivs den följande: "Kom man för sent till båten, eller om det var blåsigt och man inte vågade ro över sjön, fick man gå landvägen över Olsmossen och Glupereds berg, genom Pålsalycken och fram till Hjälsbro". Stigen användes så sent som på 1970-talet som en strövstig.

Friluftsvärden

Genom den östra delen av området löper en stig som tar besökaren till fina utsiktsplatser längs med sjön. I sluttningen och viken väster om Ramlakullen finns ett fågelskyddsområde med beträdnadsförbud 1 februari – 15 juli.

Prioriterade bevarandevärden

De prioriterade bevarandevärdena i reservatet är att bevara de grova ekar som finns i reservatet samt efterträdare till dessa. Det är också prioriterat att hotade eller sällsynta arter som är knutna till ädellövskog ska ges sådana förutsättningar att de kan föryngra sig i långsiktigt livskraftiga populationer.

2.4 Referenser

Bengtsson, E. och Simonsson, G. 1995 - 2003. Historiskt kartöverlägg. Kulturmiljöenheten, Länsstyrelsen i Hallands län.

Larsson, K. och Simonsson, G. 2003. Den halländska skogen – människa och mångfald. En underlagsrapport till en regional strategi för skogsskydd. Länsstyrelsen i Halland, Halmstad. Meddelande 2003:7.

Länsstyrelsen och Skogsstyrelsen. 2021. Värde-trakter för skog och prioriterade skogstyper i Hallands län: underlag för arbetet med formellt skydd av skog – Länsstyrelsen i Hallands läns meddelande 2021:02.

Malmström, C. 1939. Hallands skogar under de 300 senaste åren. Meddelande från statens Skogsförsöksanstalt volym 31, sidorna 171 - 300.

Naturvårdsverket och Skogsstyrelsen. 2024. Nationell strategi för formellt skydd av skog – reviderad version 2024. Naturvårdsverkets rapport 7168.

Nordhallands hembygdsförening. 1981. Vår bygd, s.37.

Riksarkivet. Svenskt diplomatariums huvudkartotek (SDHK). Akt: SDHK-nr:9180.

3. Skötsel av området

3.1. Generella riktlinjer

Död ved

Ingen ved av lövträd eller tall får föras ut från reservatet, utan den ska lämnas så att mängden stående och liggande död och döende ved ökar.

Gran

På sikt bör det inte finnas gran inom reservatet eftersom gran har negativ inverkan på värdena som reservatet avser att skydda. Gran konkurrerar ut lövträd, skuggar lövträdens stammar vilket gör att mossor, lavar och värmekrävande insekter får svårt att överleva samt påverkar områdets mark- och vattenkemi.

Gran ska avverkas alternativt ringbarkas initialt, och därefter ska området hållas granfritt genom återkommande borttagningar.

Veteranisering

Veteranisering kan utföras på lämpliga träd i de något yngre bestånden, främst i skötselområde 1 och 2. Veteranisering är en naturvårdsmetod där man på yngre eller medelålders träd med motorsåg eller annat redskap skapar skador, strukturer, substrat och mikromiljöer som normalt bildas i mycket äldre träd. Syftet är att påskynda utveckling av död ved och andra gynnsamma strukturer, samt att gynna uppkomsten av innanröta, röthål, savflöden och senvuxna träd.

Främmande arter

Om främmande arter upptäcks i reservatet, bör de bekämpas om de riskerar att påverka de naturvärden som reservatet avser att bevara. Bekämpning kan även ske om den främmande arten inte riskerar att påverka reservatets naturvärden men det finns nationellt eller internationellt intresse av att bekämpa arten, under förutsättning att det inte motverkar reservatets syfte.

I reservatet har främmande trädslag som sykomorlönn, lärk, rödek, ädelgran och gullregn noterats.

Utsättning av arter

Det är tillåtet att sätta ut organismer i reservatet om det behövs för att öka en arts möjlighet till långsiktig överlevnad nationellt eller regionalt men endast om det inte motverkar reservatets syfte, och endast om arten är hotad enligt den nationella rödlistan.

3.2 Skötselområden

Reservatet är indelat i fyra skötselområden redovisade på skötselkarta sidan 15. Varje skötselområde utgörs av en eller flera avdelningar, där varje avdelning har likartad naturtyp och likartade beståndsegenskaper. Namngivningen av skötselområdena baseras på dominerande målnaturtyp och skötselåtgärd.

- **Skötselområde 1** – Ekskog, naturvårdande röjning
- **Skötselområde 2** – Bokskog, naturvårdande röjning
- **Skötselområde 3** – Tall-ekskog, naturvårdande röjning
- **Skötselområde 4** – Triviallövskog, naturvårdande röjning

Skötselområde 1: Ekskog – Naturvårdande röjning

Avdelning: 1, 2, 3, 4, 5, 7, 9 & 22

Areal: 6 hektar

Beskrivning:

Skötselområdet består av ekskogen i reservatet samt bestånd som ska domineras av ek på sikt. Skötselområdet är ganska kuperat och på en del ställen lutar det brant ner mot

Stensjön. Generellt är ekskogen varierad med grova vidkroniga gamla ekar på gammal betesmark och krattekskog på de lite magrare uddarna. I avd. 1 är ekarna omkring hundra år och dominerar helt i trädskiktet. I avd. 2 dominerar eken med ett inslag av björk och tall. Träden här är omkring 80 år gamla. I avd. 3 dominerar björk och gran. Där finns ett inslag av tall och ek. Träden är omkring 70 år gamla. I avd. 4 dominerar ek med ett mindre inslag av bok och björk. Träden är omkring 140 år gamla. Här betas delar av marken. I avd. 5 dominerar tall med ett stort inslag av ek. Träden här är omkring 130 år gamla. I avd. 7 dominerar tall med ett inslag av ek och bok och ett mindre inslag av björk. I avd. 9 dominerar ek helt i trädskiktet och har en ålder på omkring 50 år. I avd. 22 dominerar ek helt men här finns ett mindre inslag av lite grövre askar. Dessa verkar dessvärre ha drabbats av askskottssjukan. Här finns också ett inslag av klibbal och björk vid de sumpigare partierna vid sjön. Enstaka hästkastanj förekommer också. Ekarna har en ålder på omkring 100 år. Övriga trädslag som hittas i hela området är alm, lönn och lind. Fältskiktet är sparsamt. Vid reservatets västra gräns samt i den centrala delen rinner två bäckar ner mot sjön.

Mål: Ekskog

Naturliga processer, t.ex. trädens föryngring, åldrande och avdöende samt omkullfallna träd och luckbildning, liksom periodvisa omvälvande störningar, t.ex. insektsangrepp, översvämning eller stormfällning ska påverka dynamik och struktur. Till följd av naturliga störningar kan eventuellt yngre successionsstadier förekomma under perioder. Hydrologin och näringsstatusen ska vara naturlig och ostörd. Trädskiktet ska domineras av gamla träd av framför allt ek men även lind, alm och lönn och det ska finnas inslag av ersättningsträd till dessa. Inslag av andra lövträd kan förekomma. Trädskiktet ska vara olikåldrigt och flerskiktat. Följande strukturer/substrat ska finnas: gamla träd, levande träd med döda träddeklar, liggande död ved och högstubbar, stående döda och döende träd. Gran, buskar och sly/ungträd ska inte tillåtas ta överhand eller skada de biologiskt värdefulla träden i området.

Åtgärder:

- Grova träd ska frihuggas vid behov. Nedtagna träd ska ligga kvar som död ved.
- All gran och yngre bok ska röjas bort alternativt ringbarkas, därefter ska den hållas efter vid behov. Grova bokar kan sparas.
- Alla icke inhemska trädslag ska röjas bort alternativt ringbarkas.
- Veteraniseringsåtgärder för att öka mängden död ved och andra värdefulla substrat får utföras vid behov på yngre bestånd.
- Plantering av ädellövträd som ek, lönn, lind och fågelbär får utföras vid behov. Hägn får användas som skydd mot viltbete.

Skötselområde 2: Bokskog – Naturvårdande röjning

Avdelning: 8, 10, 14, 15, 16, 18 & 21

Areal: 7,2 hektar

Beskrivning:

Skötselområdet består av bokskogen i reservatet samt bestånd som ska domineras av bok på sikt. Skötselområdet är ganska kuperat, främst längs med sjön, och på en del ställen lutar det brant ner mot Stensjön. Delar av området omfattas av fågelskyddsområdet. I avd. 8 dominerar bok med ett inslag av ek, tall och björk. Träden är omkring 130 år gamla. I avd. 10 dominerar björk med ett inslag av bok och gran. Träden här är unga, omkring 25 år. Här är det flackt jämfört med stora delar av området. I avd. 14 dominerar bok med ett stort inslag av björk, tall och gran. Träden här är omkring 100 år gamla. I avd. 15 dominerar boken stort med ett litet inslag av björk och tall. Här är träden omkring 130 år gamla. I avd. 16 dominerar bok stort med ett inslag av björk. Träden här är unga, omkring 25 år. I avd. 18 dominerar bok nästan helt med ett mindre inslag av ek. Träden här är unga, omkring 25 år. I avd. 21 dominerar bok nästan helt med ett mindre inslag av ek och björk. Träden här är omkring 140 år gamla. Fältskiktet är sparsamt.

Mål: Bokskog

Naturliga processer, t.ex. trädens föryngring, åldrande och avdöende samt omkullfallna träd och luckbildning, liksom periodvisa omvälvande störningar, t.ex. insektsangrepp, översvämning eller stormfällning ska påverka dynamik och struktur. Till följd av naturliga störningar kan eventuellt yngre successionsstadier förekomma under perioder. Hydrologin och näringsstatusen ska vara naturlig och ostörd. Trädskiktet ska domineras av gamla träd av framför allt bok men även ek, lind, alm och lönn och det ska finnas inslag av ersättningsträd till dessa. Inslag av andra lövträd kan förekomma. Trädskiktet ska vara olikåldrigt och flerskiktat. Följande strukturer/substrat ska finnas: gamla träd, levande träd med döda träddeklar, liggande död ved och högstubbar, stående döda och döende träd. Gran, buskar och sly/ungträd ska inte tillåtas ta överhand eller skada de biologiskt värdefulla träden i området.

Åtgärder:

- Grova träd ska frihuggas vid behov. Nedtagna träd ska ligga kvar som död ved.
- All gran ska röjas bort alternativt ringbarkas, därefter ska den hållas efter vid behov.
- Alla icke inhemska trädslag ska röjas bort alternativt ringbarkas. Sykomorlönn kan dock sparas.
- Veteraniseringsåtgärder för att öka mängden död ved och andra värdefulla substrat får utföras vid behov på yngre bestånd.

Skötselområde 3: Tall-ekskog – Naturvårdande röjning

Avdelning: 6, 17, 19 & 20

Areal: 3,4 hektar

Beskrivning:

Skötselområdet består av tallskogen i reservatet samt bestånd som ska domineras av tall och ek på sikt. Skötselområdet är ganska kuperat, främst längs med sjön, och på en del ställen lutar det brant ner mot Stensjön. Delar av området omfattas av fågelskyddsområdet. I avd. 6 dominerar tall med ett inslag av björk. I avd. 17 dominerar björk med ett inslag av ek, bok och gran. Träden här är omkring 100 år gamla. I avd. 19 dominerar björk med ett stort inslag av tall och gran. Träden här är omkring 65 år gamla. I avd. 20 dominerar björk med ett stort inslag av tall. Träden här är omkring 70 år gamla. Fältskiktet består främst av blåbär- och lingonris.

Mål: Tall-ekskog

Naturliga processer, t.ex. trädens föryngring, åldrande och avdöende samt omkullfallna träd och luckbildning, liksom periodvisa omvälvande störningar, t.ex. insektsangrepp, översvämning eller stormfällning ska påverka dynamik och struktur. Till följd av naturliga störningar kan eventuellt yngre successionsstadier förekomma under perioder. Hydrologin och näringsstatusen ska vara naturlig och ostörd. Trädskiktet ska domineras av gamla träd av framför allt tall och ek men även lind, alm och lönn kan förekomma och det ska finnas inslag av ersättningsträd till dessa. Inslag av andra lövträd kan förekomma. Trädskiktet ska vara olikåldrigt och flerskiktat. Följande strukturer/substrat ska finnas: gamla träd, levande träd med döda träddeklar, liggande död ved och högstubbar, stående döda och döende träd. Gran, buskar och sly/ungträd ska inte tillåtas ta överhand eller skada de biologiskt värdefulla träden i området.

Åtgärder:

- Grova träd av ek ska frihuggas vid behov. Nedtagna träd ska ligga kvar som död ved.
- All gran och bok ska röjas bort alternativt ringbarkas, därefter ska den hållas efter vid behov.
- Alla icke inhemska trädslag ska röjas bort alternativt ringbarkas.
- Plantering av ädellövträd som ek, lönn, lind och fågelbär får utföras vid behov. Hägn får användas som skydd mot viltbete.

Skötselområde 4: Triviallövskog – Naturvårdande röjning

Avdelning: 11, 12 & 13

Areal: 1 hektar

Beskrivning:

Skötselområdet består av triviallövskogen i reservatet, främst björk. Skötselområdet är ganska kuperat. Genom avd. 12 och 13 rinner en liten bäck ner mot sjön. I avd. 11 dominerar björk med ett stort inslag av tall, gran och ek. Träden här är relativt unga med en ålder på omkring 50 år. I avd. 12 dominerar björk helt. Träden här är omkring 100 år gamla. I avd. 13 dominerar björk stort med ett mindre inslag av gran. Träden här är relativt unga med en ålder på omkring 50 år. Fältskiktet är sparsamt.

Mål: Triviallövskog

Naturliga processer, t.ex. trädens föryngring, åldrande och avdöende samt omkullfallna träd och luckbildning, liksom periodvisa omvälvande störningar, t.ex. insektsangrepp, översvämning eller stormfällning ska påverka dynamik och struktur. Till följd av naturliga störningar kan eventuellt yngre successionsstadier förekomma under perioder. Hydrologin och näringsstatusen ska vara naturlig och ostörd. Trädskiktet ska domineras av gamla träd av framför allt björk men även klibbal, asp och tall kan förekomma och det ska finnas inslag av ersättningsträd till dessa. Inslag av andra lövträd kan förekomma. Trädskiktet ska vara olikåldrigt och flerskiktat. Följande strukturer/substrat ska finnas: gamla träd, levande träd med döda träddeklar, liggande död ved och högstubbar, stående döda och döende träd. Gran, buskar och sly/ungträd ska inte tillåtas ta överhand eller skada de biologiskt värdefulla träden i området.

Åtgärder:

- All gran ska röjas bort alternativt ringbarkas, därefter ska den hållas efter vid behov.
- Alla icke inhemska trädslag ska röjas bort alternativt ringbarkas. Sykomorlönn kan dock sparas.

4. Friluftsliv och turism

Beskrivning

Fälareds naturreservat ligger ca 4 km från Kungsbacka. Området är inte tänkt som ett friluftslivsområde, men en stig löper genom området som passar väl för promenader.

Att ta sig hit

Det går bra att ta sig till reservatet både med cykel och med bil. Dock finns ingen reservatparkering tillgänglig.

Mål

En informationsskylt som beskriver naturreservatet ska finnas.

Åtgärder

Uppsättning och underhåll av en informationsskylt.

5. Tillsyn, dokumentation och uppföljning

Länsstyrelsen ansvarar för att uppföljning av bevarandemål genomförs. Uppföljningen ska ske enligt de manualer för skyddade områden som har tagits fram av Naturvårdsverket.

Länsstyrelsen ansvarar för regelbunden tillsyn av reservatet.

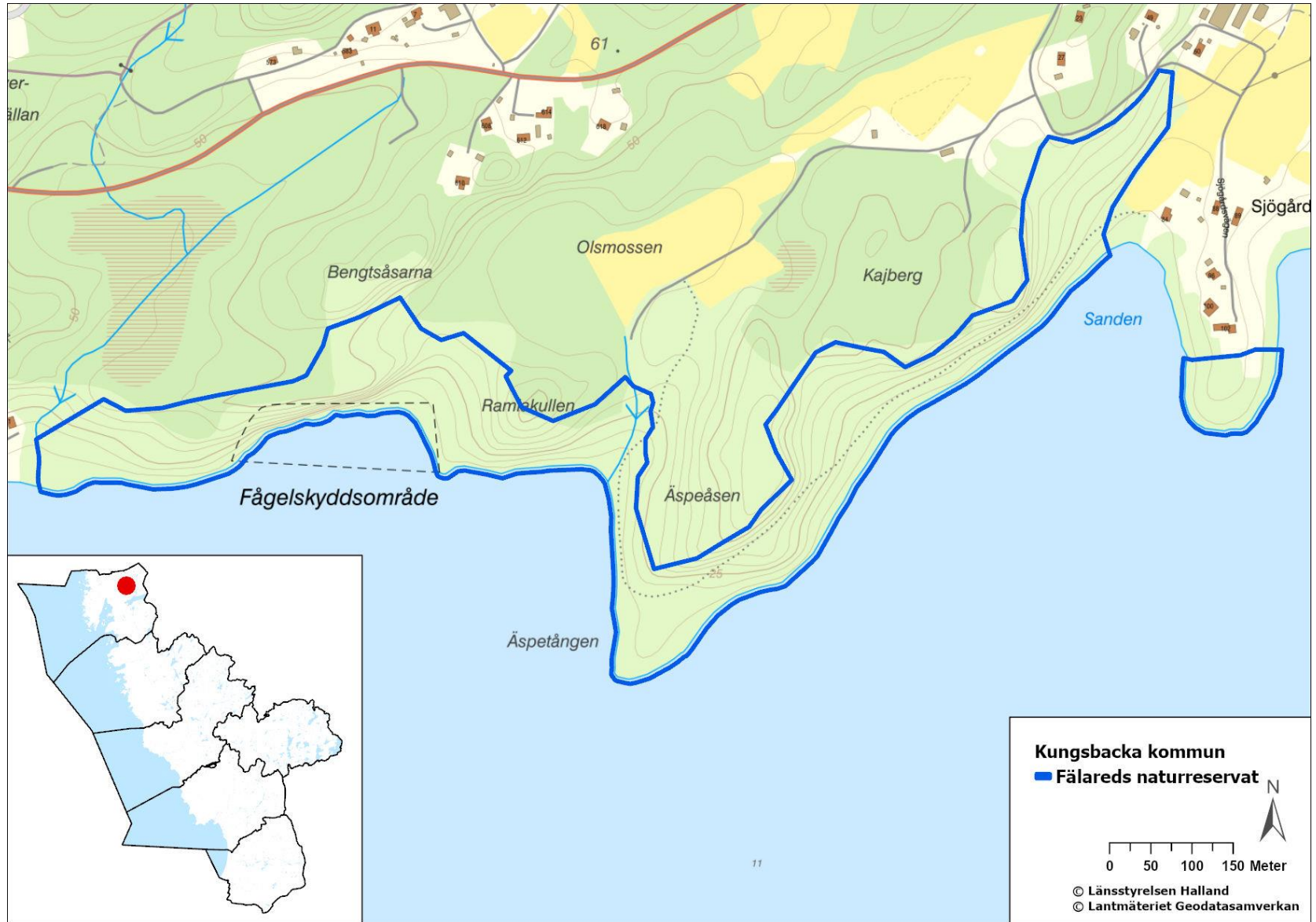
6. Sammanfattning och prioritering av planerade skötselåtgärder

Tabell 4. Sammanfattning och prioritering av skötselplanens åtgärder. Prioritering inom intervall 1–3 där 1 är högsta prioritet att genomföra.

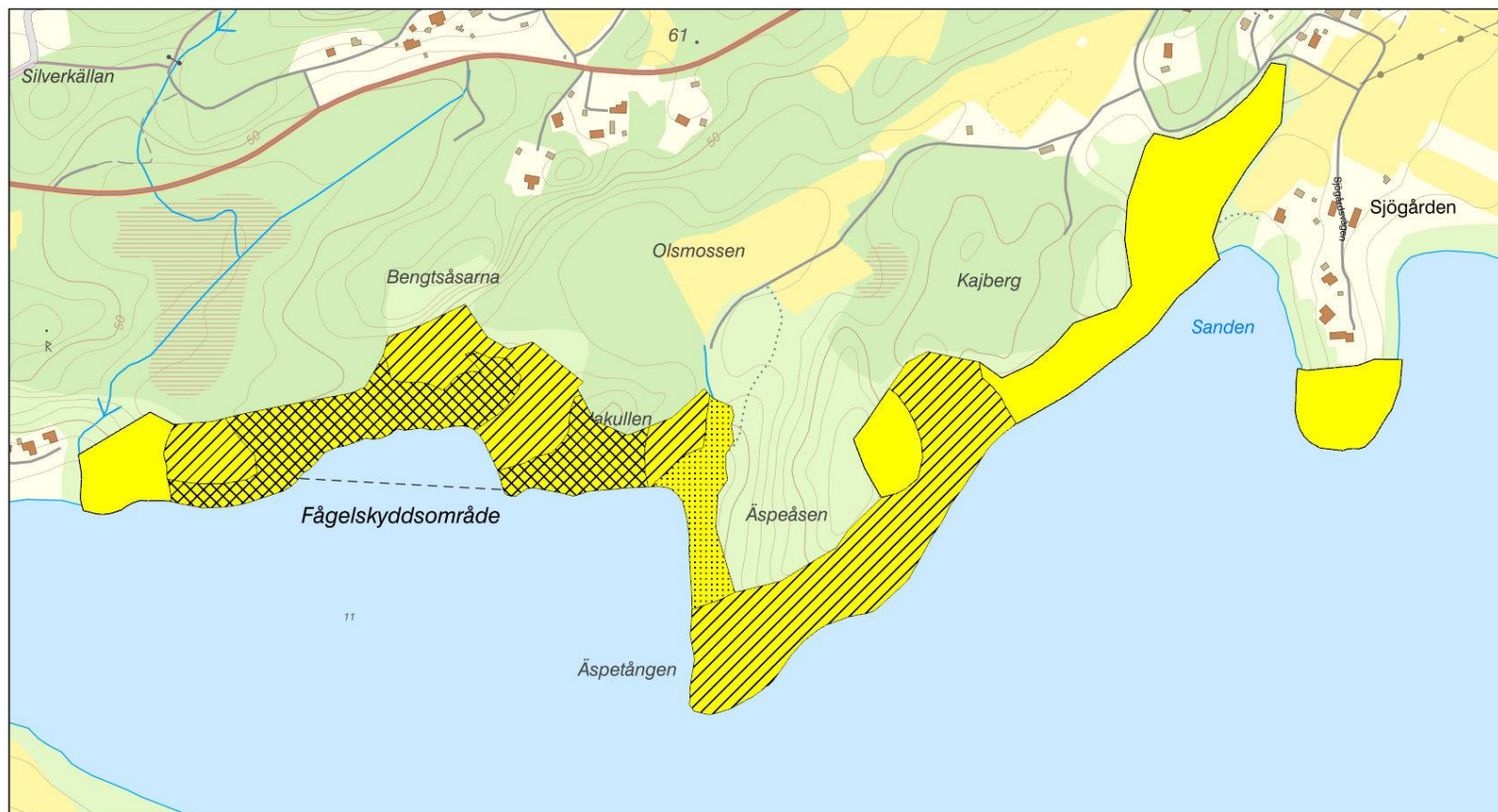
Skötselåtgärd	När	Skötselområde	Prioritet	Kostnads- och åtgärdsansvarig
Röjning/ringbarkning av gran	Snarast, därefter vid behov	Hela området	1	Förvaltaren
Röjning/ringbarkning av rödek, lärk och sykomorlönn	Snarast, därefter vid behov	Hela området	1	Förvaltaren
Plantering av ädellövträd	Vid behov	1 & 2	2	Förvaltaren
Veteraniseringsåtgärder	Vid behov	1 & 2	2	Förvaltaren
Uppsättning och underhåll av informationsskylt	Snarast, därefter vid behov	1	1	Förvaltaren
Underhåll av stig	Vid behov	Se friluftslivskarta	2	Markägaren/förvaltaren

7. Kartor

7.1 Översiktskarta

7.2 Skötselkartor

Skötselområdeskarta Fälareds naturreservat, Kungsbacka kommun

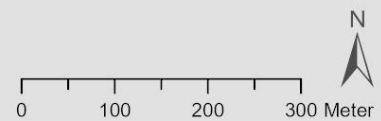
Skötselområden

1. Ekskog, naturvårdande röjning

2. Bokskog, naturvårdande röjning

3. Tall-ekskog, naturvårdande röjning

4. Triviallövskog, naturvårdande röjning

© Länsstyrelsen Halland
© Lantmäteriet Geodatasamverkan

Skötselområdeskarta Fälareds naturreservat, Kungsbacka kommun

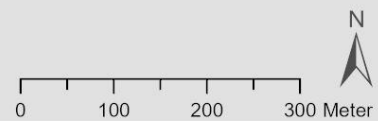
Skötselområden

1. Ekskog, naturvårdande röjning

2. Bokskog, naturvårdande röjning

3. Tall-ekskog, naturvårdande röjning

4. Triviallövskog, naturvårdande röjning

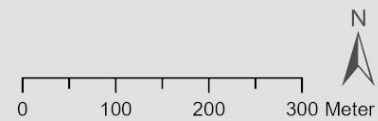
© Länsstyrelsen Halland

© Lantmäteriet Geodatasamverkan

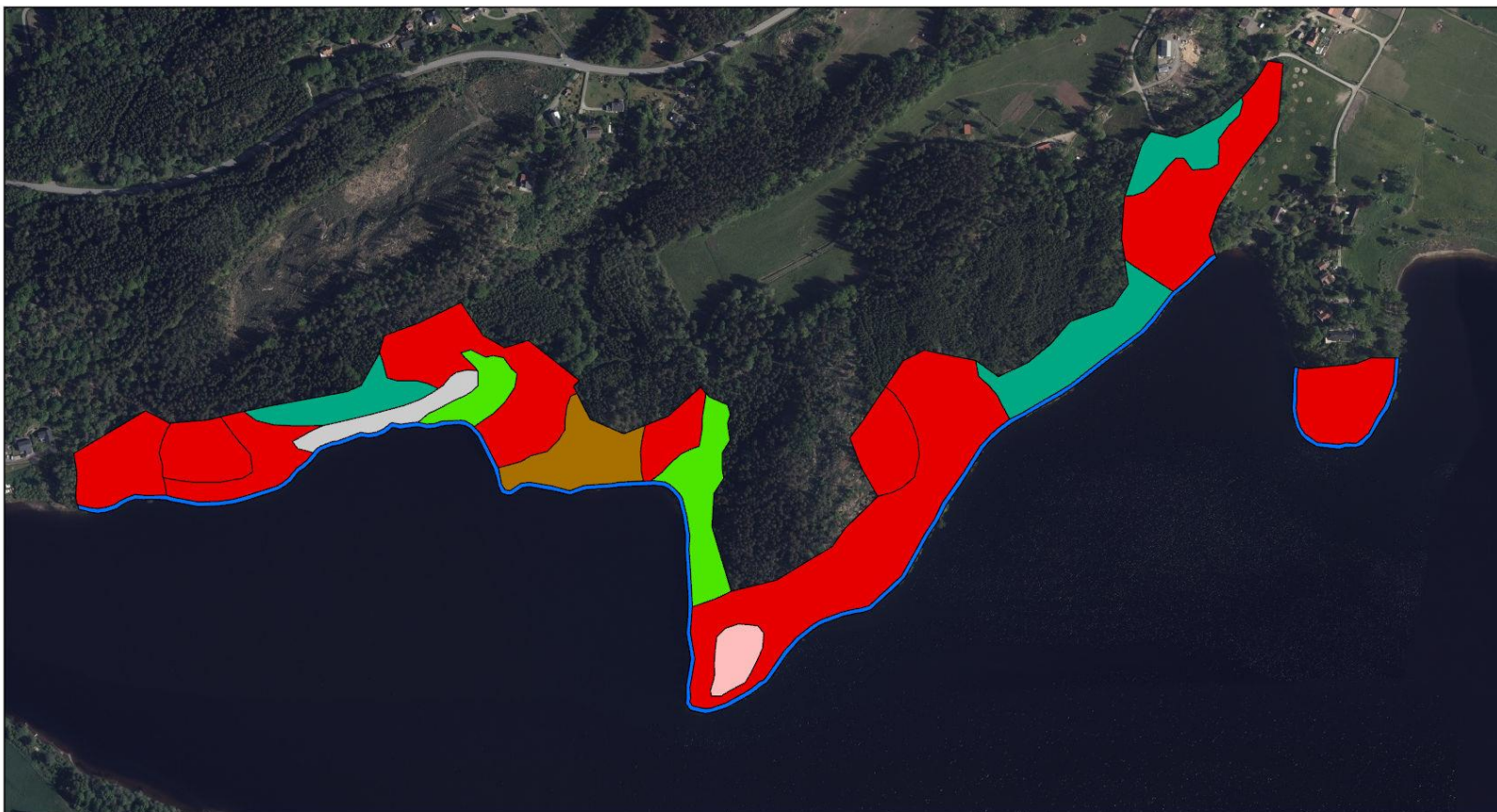
Avdelningar
Fälareds naturreservat, Kungsbacka kommun

□ Avdelningar 1-22

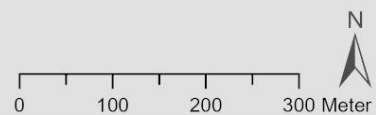
© Länsstyrelsen Halland
© Lantmäteriet Geodatasamverkan

7.3 Naturtypskarta

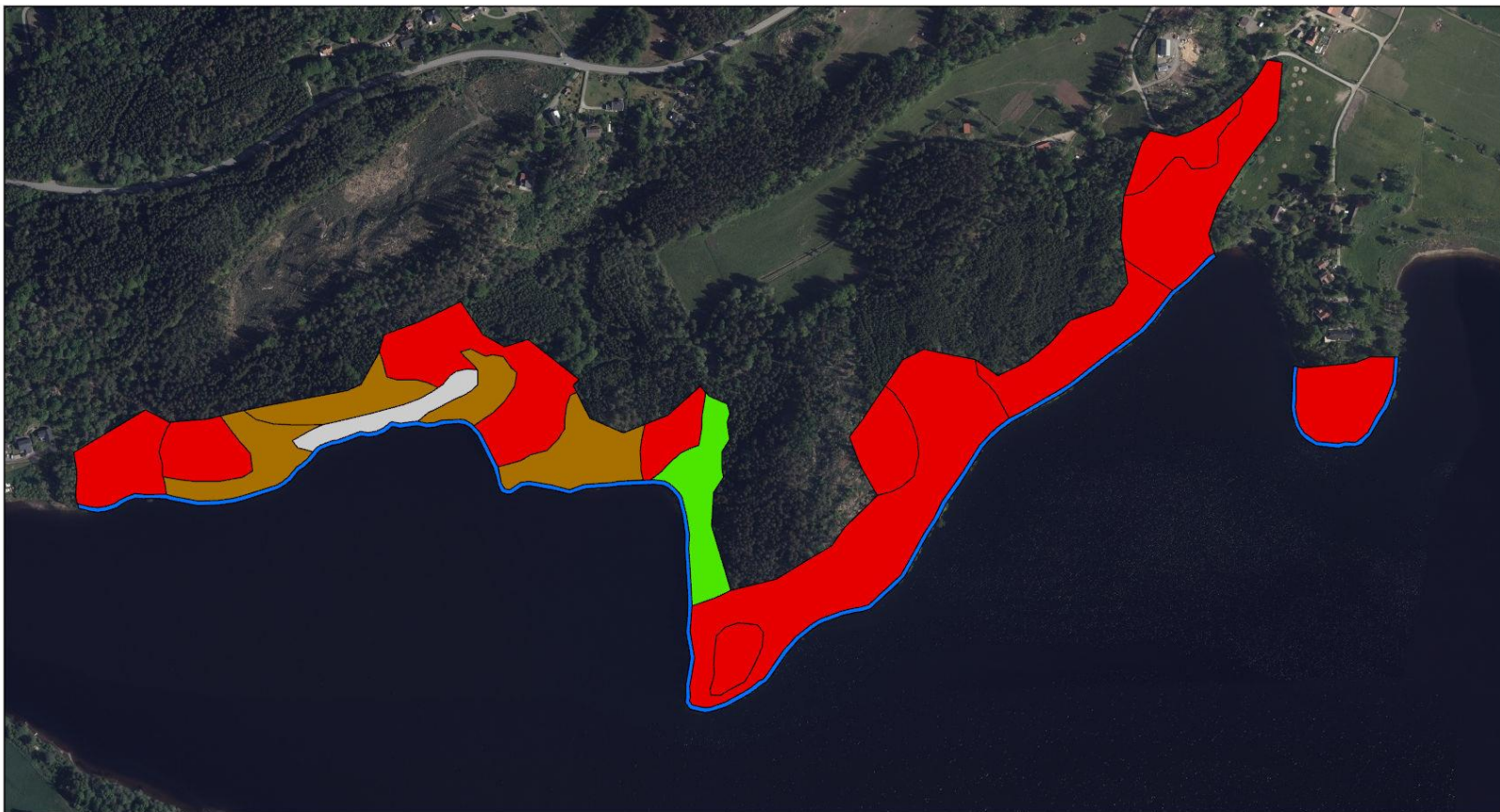
Naturtypskarta
Fälareds naturreservat, Kungsbacka kommun

- Ädellövskog
- Triviallövsog
- Sjö
- Tallskog
- Lövblandad barrskog
- Triviallövsog med ädellövinslag
- Substratmark

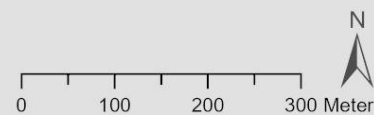
© Länsstyrelsen Halland
© Lantmäteriet Geodatasamverkan

7.4 Målnaturtypskarta

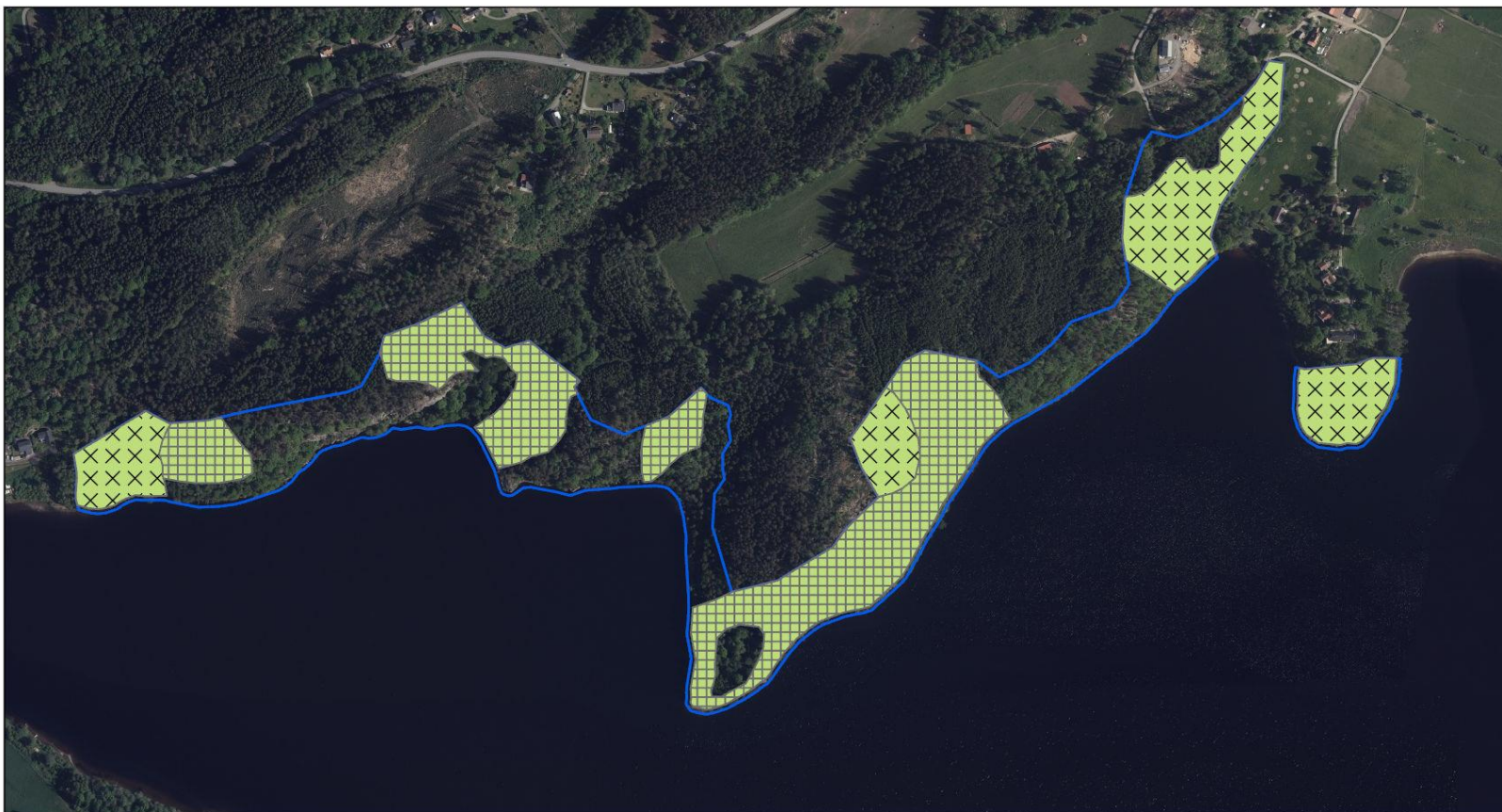
Målnaturtypskarta
Fälareds naturreservat, Kungsbacka kommun

■ Ådellövskog ■ Triviallövsog ■ Sjö
■ Tall-ekskog ■ Substratmark

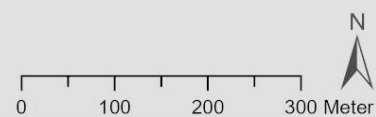
© Länsstyrelsen Halland
© Lantmäteriet Geodatasamverkan

7.5 Naturtyper enligt Natura 2000

Natura 2000-naturtypskarta
Fälareds naturreservat, Kungsbacka kommun

- 9110 - Näringsfattig bokskog
- 9190 - Näringsfattig ekskog
- Fälareds naturreservat

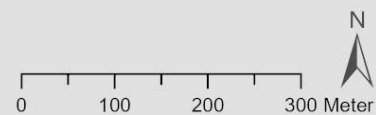
© Länsstyrelsen Halland
© Lantmäteriet Geodatasamverkan

7.6 Naturvärden

Naturvärden
Fälareds naturreservat, Kungsbacka kommun

- SKS Naturvärden
- Fälareds naturreservat

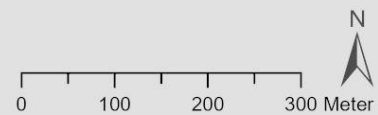
© Länsstyrelsen Halland
© Lantmäteriet Geodatasamverkan

7.7 Friluftsliv

Friluftslivskarta Fälareds naturreservat, Kungsbacka kommun

- Informationsskylt
- Stig
- Fälareds naturreservat

© Länsstyrelsen Halland
© Lantmäteriet Geodatasamverkan

LÄNSSTYRELSEN
HALLANDS LÄN